

TEZĂUR LITURGIC
20 NOIEMBRIE

VIATA
SF. CUVIOS
GRIGORIE
DECAPOLITUL

ROMAN, 1993

VIATA SF. CUVIOS GRIGORIE DECAPOLITUL

Acesta s-a născut într-una din cetățile Decapoliei, care se numește Irinopolis. Tatăl lui se numea Serghie și era robit de patimile trupului, încât pentru mântuirea lui nicidecum nu purta de grijă. Pe maică să o chema Maria și era binecredincioasă, iubitoare de Dumnezeu și de fii, care, fiind rădăcină bună și frumoasă stâlpăre, a odrăslit pe acest mare Grigorie.

Ajungând la vârsta de opt ani, Grigorie a fost dat la carte. După ce s-a nevoit vreme destulă și a învățat toate câte i s-au părut că-i sunt de trebuință, alerga totdeauna la biserică cu multă evlavie și toate cuvintele folositoare și mântuitoare de suflet, câte le auzea, le împlinea și cu fapta, ca un cunoscător și înțelept. Apoi, înălțându-și mintea la cele cerești, a urât cu totul cele pământești, iar de trup nici o grijă nu purta. Și nu mânca nicidecum bucate bune și scumpe, ci simple și puține, cât să împlinească nevoia trupului, deși îl sileau părinții să mănânce și să se veselească împreună cu dânșii. Dar fericitul nicidecum nu voia, ci mai mult se îndeletnicea cu cititul dumnezeieștilor Scripturi, ca un pom răsădit lângă izvoarele apelor, de unde

totdeauna adăpându-se, și-a dat rodul la vremea sa, după cum se va arăta mai departe.

Acest Cuvios mergea la dumnezeiasca biserică adeseori și ascultă cu multă luare aminte cântările lui David, prin care își aprindea sufletul către dumnezeiescul dor. De multe ori, depărtându-se în loc liniștit, se ruga lui Dumnezeu ca să-l învrednicească a se face rob adevărat al Lui. Era apoi îndemânatic la multe feluri de lucruri de mâna din care își câștigă hrana vieții, iar cele ce îi prisoseau le dădea săracilor. Părinții lui îl sileau să se îmbrace cu haine scumpe și frumoase, iar el, iubitul și doritul lui Dumnezeu, purta haine proaste, aducându-și aminte de cuvântul Domnului Care zicea că cei ce poartă haine moi, se află în casele împărătești.

După ce a ajuns la vârsta cea legiuită, au vrut părinții să-l însoare, fără de voia lui; iar vrednicul de minuni Grigorie, având dorința să-și păzească întreagă înțelepciunea și fecioria, pe ascuns lepădându-se de lume și de toate cele frumoase și veselitoare ale ei, de părinți și de toate rudeniile sale, a fugit pe ascuns și s-a dus într-o mănăstire. Acolo era egumen un episcop îmbunătățit care, din pricina eresului luptătorilor contra sfintelor icoane, se retrăsese atunci de curînd de la episcopia sa fiindcă ereticii erau abătuți la minte și supărau pe

cei credincioși. Pentru aceea, ca să nu-l supere și să-l silească a cădea din adevăratele dogme ale drepte credințe și-a lăsat scaunul și petrecea prin munți și prin peșteri.

Tânărul Grigorie, mergând la păstorul acesta îmbunătățit, i-a spus că are de gând să se facă monah. Iar episcopul, văzându-l plin de râvna dumnezeiască și arzând cu duhul, l-a întărit în bunul lui scop și l-a trimis la niște monahi, care petreceau într-un loc prea liniștit și ascuns, ca să se deprindă mai bine cu nevoințele și deprinderile monahicești.

Întru acestea petrecând Grigorie și nevoința cea bună săvârșind, după cuvântul Apostolului, punând suișuri în inima sa, după cum zice psalmistul. Nu după multă vreme a murit Serghie, tatăl sfântului, iar maică să dorind să-l vadă și neștiind unde se află prea iubitul ei fiu, a cercetat cu dinadinsul prin toate mănăstirile, schiturile, sihăstriile și pustietățile, până când cu multă osteneală și după multă vreme a aflat pe fiul său cel dorit.

După ce l-a aflat și a înțeles că vrea să se facă monah și să slujească lui Dumnezeu întru feciorie și întru curățenie, ea, ca o binecredincioasă și de Dumnezeu iubitoare, nu s-a întristat, nici nu l-a

împiedicat de la o cale ca aceasta a mântuirii; ci mai ales l-a lăudat și l-a învățat să fie mare la suflet și îndrăzneț către nevoițele monahilor. Numai această l-a rugat: să meargă într-o mănăstire de obște, care se află la locurile de primprejur în care era și un frate al lui, ca astfel amândoi să se nevoiască și să aibă unul prin altul mângâiere și ajutor.

Deci, Sfântul Grigorie, văzând că voia maicii sale nu este potrivnică scopului său, ci mai vârtos ajutătoare spre mântuirea fratelui său - căci numai atunci se cuvenea a nu asculta fiii pe părinții lor, când aceștia îi sfătuiesc la ceva împotriva voii lui Dumnezeu -, atunci s-a înduplecat să facă voia maicii sale și s-a dus în acea mănăstire al cărei egumen era un eretic, care avea mare dragoste și prietenie cu ereticii.

Acest lucru, după ce l-a înțeles sfântul, nu l-a suferit, ca un râvnitor al bunei credințe ce era. Deci nu s-a temut deloc, ci cu îndrăzneală l-a muștrat înaintea tuturor fraților mănăstirii aceleia, spunând că nu este vrednic a păstori atâtea oi cuvântătoare, fiind eretic și luptător contra sfintelor icoane. Iar egumenul acela, nesuferind muștrările sfântului și umplându-se de mânie, cu multă trufie a poruncit celor ce-i stau înaintea să bată pe sfântul fără milă. Sfântul a primit

mulțimea loviturilor ca o rouă cerească și mulțimea lui Dumnezeu că l-a învrednicit a suferi aceasta pentru dreapta credință.

Deci a fugit din acea mănăstire, că nu suferea să stea cu ereticul acela la un loc, urmând și canonul 121 al Sfântului Ioan Pustnicul, care dă voie monahului a ieși din mănăstirea în care egumenul este eretic. El fugind, s-a dus, purtând pe trupul său rănilor care le luase asupra-și de la egumenul eretic pentru adevărata credință. Apoi a mers la altă mănăstire, unde era egumen o rudenie a maicii sale, care se numea Simeon și care era arhimandrit peste toate mănăstirile celor două cetăți. Aceluia i-a spus toate câte a pățit de la egumenul cel eretic, arătându-i și rănilor ce le luase de la dânsul.

Simeon a primit pe Grigorie cu toată bucuria, ca pe o rudenie a sa și, după ce l-a mângâiat, l-a rânduit să petreacă cu ceilalți părinți și frați ai mănăstirii, dându-i canon și rânduiala, cum să petreacă și în ce chip să se nevoiască. După aceea l-a încercat spre toată faptă bună, cea lucrătoare, căci și el era foarte îmbunătățit și prea iscusit în toate luptele împotriva duhurilor cele viclene și în nevoițele cele monahicești.

Tănărul Grigorie primea învățăturile, sfaturile și îndemnurile către faptele bune, ale unchiului său, precum se așează pecetea pe ceara cea moale. Pentru aceea a sporit în scurtă vreme în faptele bune și în nevoințele monahicești. Adică în ascultare, în smerenie, în dreapta judecată, în cunoștință, în răbdare, în blândete, în dragoste către Dumnezeu și către aproapele și, în toate faptele bune, încât s-a făcut iubit tuturor fraților mănăstirii, care ca pe un înger a lui Dumnezeu îl socoteau. Iar fericitul Grigorie, cu cât se vedea cinstit de către toți, cu atât mai mult se smerea, în toate urmând lui Dumnezeu, Celui ce S-a smerit pentru noi, și ne-a învățat, zicând: Luați asupra voastră jugul Meu, și vă învățați de la Mine că sunt blând și smerit cu inima.

Deci, după ce a petrecut în această sfântă mănăstire a unchiului său paisprezece ani, după ce a adunat în sufletul său fapte bune și după ce s-a iscusit în toate luptele minții și s-a îmbrăcat cu putere de sus și cu toate armele lui Dumnezeu - cum zice apostolul -, s-a înarmat și s-a făcut vrednic a sta împotriva tuturor meșteșugirilor diavolești. Apoi cunoscând că va putea să locuiască deosebit și, ca un viteaz ostaș, să iasă în câmpul de luptă cu dușmanul cel nevăzut și să-l biruiască, atunci a rugat pe arhimandritul mănăstirii să-i dea

voie a șede a într-o chilie în singurătate, fără a avea nici o grijă de cele trupești și pământești.

Acel bun păstor, cunoscând râvna lui cea fierbinte către viața cea desăvârșită, și dragostea lui către Dumnezeu, apoi înțelegând că darul Sfântului Duh s-a sălășluit întru dânsul pentru curățenia și smerenia inimii lui, spre folosul ce avea să se pricinuiască multora, l-a lăsat și s-a dus într-o peșteră care era într-o prăpastie adâncă, în care sfântul a intrat bucurându-se, și care nu era departe de mănăstirea aceea. Acolo, izbăvindu-se de toate gâlcevile, petrecea în rugăciune vorbind cu Dumnezeu. Însă a aflat și acolo mare supărare, căci locuiau în peștera aceea mulțime de draci, încât nu putea nimeni să se apropie de locul acela, ce era de multă vreme locuit de ei fără de nici o supărare.

Mai înainte cunoscând diavolii izgonirea lor din locul acela, s-au tulburat foarte și cu toții s-au pornit asupra lui Grigorie, cu multe feluri de măiestrii ca să-l izgonească de acolo. Căci, arătându-se în chip de ostași înarmați cu multe feluri de arme, s-au pornit asupra lui strigând cu glasuri groaznice și neobișnuite, zicând: „Ieși din locul nostru în care de multă vreme locuim, căci multe rele vei pătimi de la noi, iar mai pe urmă te vom și omori”. După aceea s-au prefăcut toți în

scorpilor și în balauri înfricoșați și au năvălit asupra lui, cu gurile căscate, ostenindu-se numai și numai pentru a-l înghiți.

Sfântul, cunoscând viclenia lor, nu se temea nicidecum de dânșii, și stătea cu vitejie și fără temere, ca un ostaș viteaz înarmat cu armele lui Dumnezeu, înfrângându-i și biruindu-i. Iar ei, ca niște valuri de mare, după ce s-au izbit de piatra cea întemeiată pe nădejdea lui Dumnezeu și s-au întors rușinați, nu s-au descurajat, nici nu s-au lăsat de a-i da război. Ci, după câțeva vreme, iarăși au năvălit asupra lui Grigorie, și când el făcea rugăcine către Dumnezeu, ei îl mușcau de picioare, iar când sfântul făcea metanii ei se încolăceau pe mâinile lui și se atârnavă de el ca să nu se ridice în sus, îl mușcau de mâini și îl înțepau cu limbile ca niște ace înveninate încât îi pricinuiă sfântului mari și nespuse dureri. Acestea le făceau viclenii draci ca să-i îndepărteze mintea de la Dumnezeu, și să i-o atragă spre cele pământești.

Sfântul Grigorie, având nădejde către Dumnezeu, nu băga seamă de rănilor și mușcăturile lor, ci ca pe niște săgetături copilărești le socotea. De aceea, văzând ticăloșii diavoli că nu pot să-l izgonească și că nu pot nimic asupra Sfintei Cruci, cu care era înarmat, ei singuri au plecat din peșteră. Însă, nu după multe zile iarăși s-au prefăcut în chip de

ostași mulți și au venit în peșteră cu săbii, cu sulițe, cu arcuri și cu unelte de război.

Apoi, năvălind asupra Sfântului cu strigăte și cu chiote se lăudau că de nu va ieși din peșteră, îl vor omorî. Iar el, însemnându-se după obicei cu semnul cinstitei Cruci, ca pe niște păianjeni a risipit toate meșteșugurile lor, și pe toți i-a izgonit. Ei, fugind, strigau unele ca acestea: „De vreme ce ne-a izgonit din locul nostru, nedreptul acesta, unde ne vom mai duce noi ticăloșii?”. Acestea zicând, s-au risipit, căci rugăciunea Sfântului îi ardea ca o văpaie de foc și au fugit toți înfricoșați.

După câteva zile preavicienii diavoli au încercat altă măiestrie. Căci după ce au văzut că prin ispitele cele din stânga, pe care le-au adus asupra Sfântului, nu l-au putut birui, au început să-l ispitească cu cele din dreapta. Dumnezeu poate voind astfel, ca să lămurească pe robul Său și să-l facă desăvârșit în toată faptă bună și astfel să se preamărească numele Său printr-însul. Deci, cu cele din dreapta a început vicleanul să-l ispitească, după cuvântul Apostolului, ca să se facă ostaș al Împăratului Hristos și din nici o parte să nu fie biruit de războiul vrăjmașului. Să vedem dar care era măiestria aceea, pe care au încercat să o aducă asupra Sfântului?

În noaptea de nouă martie, adică spre ziua Sfinților patruzeci de Mucenici ai lui Hristos, diavolii au mers în peșteră la Cuviosul, având cununi pe capetele lor, ce străluceau ca soarele, și au zis către dânsul: „Noi suntem cei patruzeci de mucenici ai lui Hristos și am venit să-ți dăm daruri și puteri asupra dracilor”. Dar el, cunoscându-i cu darul lui Dumnezeu care locuia într-însul, i-a certat și s-au făcut nevăzuți. De aceea, văzând ei că nici cu o altă măiestrie nu puteau să-l doboare și să-l scoată din locul acela, au dat în trupul lui atât de mare război de desfrânare, încât ardea de această patimă, ca și cum l-ar fi săgetat cineva cu săgeți de fier, înfocate.

Aflându-se în acel război cumplit și cu dinadinsul rugându-se lui Dumnezeu ca să-l izbăvească de o patimă că aceasta, dumnezeiescul dar, care de-a pururea era cu dânsul și-i ajuta ca să fie mai presus de toate ispitele vrăjmașului, i-a dat ajutor și în această ispită. Căci i s-a arătat în vis o femeie cinstită și cuvioasă, care semăna cu maică să, și aceea l-a întrebat pe Sfântul, zicând: „O prea iubitule fiu, care este pricina mâhnirii tale?”.

Iar Sfântul, punându-și degetul pe pieptul său, i-a arătat ei patima sa. Acea cinstită femeie, pipăind cu mâna locul unde i-a arătat și desfăcând rana lui cu degetul că și cu un brici, i s-a arătat că a scos

de acolo o bucățică putrezită, zicându-i: „Iată, aceasta a fost durerea ta și nu te mai întrista, căci a încetat. De acum înainte nu va mai veni asupra ta nici o sminteală”. Acestea văzându-le, s-a deșteptat și, cunoscând că Domnul a ridicat de la el pofta trupului de desfrânare, s-a bucurat și l-a mulțumit.

După aceasta, având dorință să vadă pe fratele său, a trimis la dânsul pe ucenicul care îi slujea, când avea trebuință de câte ceva, ca să-l aducă la dânsul acolo în peșteră. Deci, rămânând el singur, se îndeletnicea cu gândirea la Dumnezeu în trezirea minții. Iar într-o noapte, aflându-se singur stând la rugăciune cu dinadinsul către Dumnezeu, a venit peste dânsul o uimire și a avut o vedenie minunată. Căci a strălucit din cer o lumină ca soarele și, înconjurând toată peștera și locul de primprejurul ei, a venit o bunămireasmă de nepovestit, care a ținut mai multe zile, până când a venit ucenicul de la fratele lui și a bătut în ușa peșterii ca să-i vestească despre acesta.

Sfântul auzind, s-a trezit ca dintr-o beție din vedenia aceasta. Și după ce i-a deschis ușa, văzând pe ucenicul său, l-a întrebat, zicând: „Cum te-ai întors așa degrabă, frate?”. Căci i s-a părut că a lipsit vreme de numai un ceas. Iar ucenicul a răspuns: „N-am venit curînd, părinte. Căci,

ne aflând pe cel căutat și zăbovind, acum am venit fără nici o ispravă”. Cuviosul a întrebat pe ucenic: „Dar câte zile sunt de când te-ai dus și în care zi ai venit?”. Iar el i-a răspuns: „Am plecat Duminică de aici și astăzi este joi, a doua săptămână”.

Auzind acestea, pe Cuviosul Grigorie l-a cuprins mirarea cum au trecut atâtea zile, pe când lui i s-a părut că fratele lui a zăbovit numai un ceas. Însă, temându-se să nu fi fost vreo amăgire diavolească a găsit cu cale să vestească părintelui său. Pentru aceea i-a scris o scrisoare, rugându-l să facă osteneală și să vină până la dânsul, căci are să-i spună un cuvânt prea de nevoie, iar în scrisoare zicea așa: „Grigorie smeritul și nevrednicul monah, scriu prietenului și dascălului meu Simeon să se bucure. Neavând eu, cinstite părinte, alt tată trupesc, și tu fiind nevredniciei mele părinte duhovnicesc și povățuitor, purtător de grijă și rudenie de aproape, în tot chipul te îngrijești de mântuirea preaiubitului tău fiu. Pentru aceea și eu, îndrăznind către tine, ca și către părintele meu cel dumnezeiesc și iubit, trimit către tine această smerită scrisoare, prin care te înștiințez că un lucru mi s-a întâmplat în zilele acestea, care a tulburat sufletul meu și pe care nu-mi este cu putință a-l vesti altcuiva, fără numai ție, părintelui meu, și de la tine doresc să iau învățătură și sfătuire pentru cele ce mi s-au întâmplat. Roagă-te

pentru mine nevrednicul fiul tău și fără zăbavă vino la mine, căci foarte mult te doresc”.

Pecetluind scrisoarea, a trimis-o prin ucenicul său la pururea pomenitul Simeon. Acesta, după ce a citit scrisoarea, s-a temut, socotind că poate va fi pătimit vreo ispită de la vrăjmașul. Sculându-se îndată s-a dus la dânsul în peștera unde locuia. Sărutându-se unul cu altul cu sărutare duhovnicească; apoi, făcând rugăciune împreună și după rugăciune șezând, a început să-l întrebe pe Cuviosul Grigorie, zicând: „Pentru care pricină, fiule, ai trimis la mine ca să vin? Nu cumva ți s-a întâmplat vreo ispită din partea vrăjmașului?”.

Sfântul Grigorie a răspuns către dânsul cu grai blând și cu multă smerenie: „În sufletul meu, o, părinte, se petrec două lucruri, căci am și mâhnire și bucurie. Mâhnire, pentru că mă tem să nu-mi fi întins vrăjmașul vreo cursă prin cele ce mi s-au arătat; iar bucurie, fiindcă nădăjduiesc că lumina ce mi s-a arătat și m-a luminat, poate să fie dumnezeiască și mireasma pe care am mirosit-o, poate să fie cerească. Este o săptămână astăzi de când îmi făceam într-o noapte rugăciunea obișnuită, rugându-mă singur și slăvind pe Dumnezeu, când îndată a strălucit foc mare din cer cu lumină nepovestită, care m-a înconjurat de

la cap până la picioare și tot locul s-a umplut de o mireasmă negrăită.

Acea lumină s-a arătat șapte zile, iar mireasmă și acum o simt. Odată cu vedenia aceasta m-am tămăduit de două neputințe mari pe care le aveam mai înainte: de una trupească, adică de curgerea sângelui; și de alta sufletească, adică de patimile și luptele ce veneau asupra mea de la diavoli. Iar acum dumnezeiescul dar m-a tămăduit și am multă pace și liniște în inima mea și mângâiere în sufletul meu.

Deci, pentru aceea te-am supărat, căci tu, ca un lucrător și iscusit în unele ca acestea, să mă sfătuești și să-mi spui dacă acea vedenie a fost de la Dumnezeu. Eu, pe cât mi-a fost cu putință a ține minte vedenia ce am avut-o, am vestit-o întocmai cuvioșiei tale. Pentru aceea mă rog să mă îndreptezi și să-mi limpezești judecata, ca să nu am îndoială că a fost din lucrare diavolească și să mă amăgească pe mine nevrednicul”.

Arhimandritul, umplându-se de bucurie duhovnicească pentru sporirea preaiubitului său fiu în cele duhovnicești, a zis către dânsul: „O, fiule, să nu ai nici o îndoială pentru aceasta sau vreo temere, căci lumina aceea care a strălucit și te-a luminat pe tine nu a fost de la viclenii diavoli.

Ci a fost lumină dumnezeiască și cerească, cu care Preabunul și Iubitorul de oameni Dumnezeu, pentru bunătatea și milostivirea Sa, te-a strălucit pe tine; iar cu bună mireasmă te-a izbăvit de necurăția cea aducătoare de moarte.

Deci, nevoiește-te cât poți, știind că ai pe Dumnezeu în ajutor, căci așa răsplătește și preamărește Domnul pe robii Săi, care-și curăță mintea și sufletul de patimile cele trupești și sufletești, și-i face vestiți în lume ca pe niște adevărați robi vrednici de împărăția Lui; ca astfel să folosească și pe alții cu pilda lor cea bună, urmând faptele lor cele bune, să se mântuiască și, mântuindu-se, să dobândească împărăția cerurilor”.

Deci, după ce s-a curățit astfel de patimile trupului și ale sufletului, după ce a primit darul Sfântului Duh întru sine și, ca un alt Pavel, a strălucit cu lumină cerească și dumnezeiască, s-a făcut vas ales, ca să ducă mărturisirea drepte și sfinte credințe înaintea neamurilor celor abătute la minte cu eresul luptei contra sfintelor icoane. După ce s-a făcut bunămireasmă a lui Hristos ca să dea celor credincioși bunămireasmă de faptă bună, atunci Dumnezeu, Care știe inima fiecăruia, judecând că nu este cuviincios a se ascunde această prealuminată făclie sub obrocul pustiei, l-a chemat

ca pe patriarhul Avraam, zicând către dânsul: „Grigorie, dacă vrei să ajungi la desăvârșire, ieși din pământul tău și din rudenia ta și înstrăinează-te pentru folosul tău și al celor ce au trebuință de învățatura ta”.

După ce a auzit Cuviosul acestea, cu sârguință a ieșit din peșteră și s-a dus la Efes. Fiind vreme de iarnă și neputând merge atunci la Constantinopol, a iernat în Asia. Iar după ce a sosit primăvara, s-a pregătit să meargă la Constantinopol; căci cugeta să meargă acolo ca să mustre ereticii și luptătorii contra sfintelor icoane, care se aflau într-acea vreme. Aflând multe corăbii în port, gata să meargă la Constantinopol, Sfântul s-a rugat să-l primească a merge și el; dar corăbierii, temându-se de barbarii cei negri, care se aflau pe marea aceea, nu ieșeau din port. Însă Sfântul, îi îmbărbăta, făcându-i să îndrăznească prin sfaturile și îndemnurile sale, precum și prin făgăduințele ce le dădea, că nu-i vor vedea nicidecum pe acei negri. Și astfel, prin rugăciunile Sfântului, s-a făcut vreme prielnică și cu vânt bun.

Deci corăbierii, îndemnându-se, au plecat și cu darul lui Dumnezeu au fost nevăzuți de acei barbari; apoi, plutind cu bună nădejde, degrabă au ajuns în ostrovul Proconisului. Sfântul, însă, avea multă râvna să meargă la Constantinopol, căci

auzise că se înmulțise foarte mult eresul luptei contra sfintelor icoane și că mulți se molipsiseră de acel eres, chiar însuși împăratul și boierii divanului împărătesc, și aceasta aducea multă supărare creștinilor adevărați. Pentru aceea voia să meargă acolo să mărturisească adevărul, să propovăduiască credința cea dreaptă și adevărată și să dea anatema pe luptătorii contra icoanelor; însă a fost împiedicat, poate de pronia dumnezeiască.

Rămânând Sfântul în ostrovul acela câțeva vreme, nu a fost primit de nici unul din creștinii de acolo. Căci împărații, fiind atinși de eresul luptei contra sfintelor icoane, dăduseră înfricoșate porunci ca nimeni să nu primească pe monahi în casă. Și aceasta era tot meșteșugirea vrăjmașului mântuirii oamenilor, ca să nu se afle nimeni care să le mustre rătăcirea lor. Astfel a petrecut Sfântul, neavând unde să-și plece capul, căci nimeni nu îndrăznea să-l primească. Dar un sărac, împotriva poruncii împărătești, l-a primit în casa lui; și astfel Sfântul a zăbovit în acea casă câțeva vreme. Iar Dumnezeu, ca să răsplătească fapta bună a primirii de sfinți, a îmbogățit pe sărac și l-a îndestulat cu de toate, prin rugăciunile Sfântului. Iar când voia Sfântul să plece, săracul acela plângea foarte mult, temându-se că nu cumva să ajungă iarăși sărac, precum a fost mai înainte.

Văzând Sfântul pe sărac că plânge și nu îi este cu voie a se duce de la dânsul, a fugit pe ascuns.

Apoi, trecând prin strâmtoarele Elespontului, a mers în Enos, în care intrând, l-a întâmpinat pe uliță un tânăr. Văzând pe Sfântul și, fiind îndemnat de diavol, care de-a pururea scrâșnea asupra Sfântului, dar nu putea să se apropie de el, s-a pornit cu mânie nedreaptă asupra Cuviosului, bătându-l fără vină. Iar Cuviosul a răbdat bătaia cu mulțumire, rugându-se lui Dumnezeu ca să ierte păcatul tinărului aceluia care l-a bătut, ca și Sfântul întâiul Mucenic Arhidiacon Ștefan.

Mai pe urmă, deșteptându-se tânărul că dintr-o beție din mânia cea drăcească, a întrebat pe Sfântul: „Cine și de ce neam ești?”. Iar el a răspuns: „Sunt creștin, rob adevărat al lui Hristos și umblu ca să propovăduiesc credința cea adevărată oamenilor amăgiți cu eresul luptării contra sfintelor icoane, și să-i întorc de la rătăcire”. Iar tânărul, văzând blândețea și smerenia Sfântului și auzindu-i cuvintele cele dulci și blânde, s-a umilit foarte și căzând la picioarele lui își cerea iertare. Sfântul, sfătuindu-l și dojenindu-l ca să nu fie atât de mânios asupra aproapelui, nici să-și mai ridice mâna cu nedreptate asupra cuiva, ci să fie gata a răbda cu bucurie ocările și bătăile de la cei de aproape, după cuvântul Domnului Hristos care

zice: De te lovește cineva peste obrazul drept, întoarce-l și pe celălalt, cu alte cuvinte dumnezeiești sfătuindu-l, l-a iertat și l-a binecuvântat. Iar tânărul, mult folosindu-se de cuvintele Cuviosului și de viața lui cea îmbunătățită, s-a dus mulțumind lui Dumnezeu și Sfântului.

Sfântul, plecând de acolo cu corabia, a mers la Hrisopoil și ieșind din corabie, a mers pe jos până la un râu ce se numea Struma. Acolo erau niște tâlhari bulgari care străjuiau țărmurile râului aceuia și prădau corăbiile ce treceau. La aceștia nimerind Cuviosul, nicidecum nu s-a temut de dânșii. Iar ei, văzând îndrăzneala lui, s-au mirat și au zis unii către alții: „Ce fel de om este drumețul acesta, căci nu se teme și nici nu vorbește cu noi, și are atâta îndrăzneală ca și cum ar fi petrecut tot cu noi?”.

Și au început a se sfii de dânsul și a-l cinsti ca pe un sfânt al lui Dumnezeu. Iar Sfântul făcându-le semn că vrea să treacă râul, ei îndată cu bucurie i-au dat luntrea. Apoi l-au trecut de cealaltă parte a râului și i-au arătat și calea încotro vrea să meargă și nu i-au făcut nici un rău. Căci de faptă bună știu a se cucernici și a o cinsti și vrăjmașii și lucrătorii de rele.

Deci, vrând Sfântul Grigorie să meargă în Italia, s-a dus la Tesalonic și, după ce a intrat în cetate, a mers la o mănăstire în care era un pustnic vestit și un egumen care se numea Marcu; oameni îmbunătățiți, cu care a petrecut câteva zile. După aceea plecând de acolo s-a dus pe uscat la Corint, și de acolo, căutând corabie ca să meargă la Sicilia, a aflat o corabie gata de plecare. Însă se temeau corăbierii să treacă noianul mării de frica barbarilor arabi, care țineau drumurile; dar Sfântul a zis către dânșii: „Îndrăzniți, căci Dumnezeu păzindu-vă nici un rău nu veți pătimi”. Deci, după cuvântul și făgăduința Sfântului au plecat și au ajuns la Righion feriți de toată primejdia.

După ce au intrat în Righion, au avut gazdă la un om cucernic și temător de Dumnezeu. Acolo venind niște cetățeni din vecinătate îl rugau pe Sfântul Grigorie să primească ceva milostenie de la dânșii, pentru cheltuiala lui, că-l vedeau că nu are nimic. Deci ei îl supărau mult, ca să ia măcar cât de puțin. Sfântul cunoscând din dumnezeiescul dar, că aurul care îl dau aceia era adunat cu nedreptate și răpire, deși nu văzuse până atunci niciodată pe cei ce voiau să-i dea milostenie, vrând să-i învețe a se lepăda de nedreptate, a muștrăta fapta lor, zicând: „Să nu-mi dea Dumnezeu ca să mănânc din averea lui Mercurie nici măcar un ban, căci pe mulți săraci și sărmani i-a sugrumat și le-a luat

averile cu nedreptate. Căci Mercurie acesta, când trăia, fusese secretar și logofăt al domniei și, nedreptățind pe cei săraci, înmulțea averile domnești”.

Deci, de la Righion, Sfântul intrând în corabie, când voia să pornească, s-a apropiat de dânsul un monah tânăr, vrând să meargă și el la Roma, slujindu-i în toate trebuințele. Deci, plutind către Roma, s-a făcut furtună mare încât se învăluia corabia și se purta de valuri și de-abia, cu mare nevoie, a ieșit la uscat. Apoi, făcându-se seară, a pus să mănânce. Mergând călugărul în corabie ca să aducă bucate la masă, clătinându-se corabia de valuri, s-a împiedicat și a căzut în mare. Iar Sfântul, văzând pe călugăr că se îneacă în mare, și-a plecat genunchii la pământ și a început a se ruga lui Dumnezeu cu lacrimi să-l mântuiască de înece și să nu-l lase a se scufunda în mare. Ascultându-i Dumnezeu rugăciunea, l-a adus la uscat pe un lemn mic și l-a izbăvit de înece.

Ajungând la Roma, a petrecut într-o chilie mică, liniștindu-se trei luni, neștiindu-l nimeni, căci nu s-a arătat pentru smerenie. Însă un îndrăcit, pe care Sfântul Grigorie l-a tămăduit, l-a făcut cunoscut. Apoi, văzând că-l cinstesc oamenii ca pe un sfânt, a fugit de la Roma. Căci, luând de la Dumnezeu putere asupra dracilor, pentru viața lui

cea îmbunătățită și pentru smerenia lui, s-a vestit pretutindeni și nu putea să se ascundă. Lăsând Roma, s-a dus în Siracusa Siciliei și acolo închizându-se într-un turn ce era în cetate, se liniștea. Iar dracii, într-o noapte, pe când Sfântul se ruga lui Dumnezeu, au pus foc și i-au ars rogojina pe care se odihnea, dar Sfântul, aflând o piele, se odihnea pe ea. Atunci ei s-au prefăcut în mulțime de șoareci mari și-l supărau când dormea, sau când se ruga. Însă, cu rugăciunea sa, i-a izgonit și s-au făcut nevăzuți.

În turnul acela era o femeie destrăbălată, care, pe câți bărbați și tineri vedea, întrebuința diferite meșteșuguri ca să-i aducă la desfrânare și mai ales pe corăbierii care veneau din locuri străine, de la Ascalon și din alte țări, care nu știau viclenia și reaua ei lucrare. Căci îi ajuta și locul acela, deoarece turnul era la țărmul mării unde poposeau corăbiile. Iar Sfântul lua pe călători și-i sfătuia ca să se ferească de acea femeie rea. După aceea o învăța și pe ea, aducându-i aminte de pedepsele cele cumplite ale muncii veșnice. Și atât de mult a înduplecat preaînțeleptul cu cuvintele sale pe femeia aceea, încât nu numai s-a lepădat de faptele cele rele, ci s-a făcut și călugăriță. Iar casa ei s-a făcut ca o mănăstire, petrecând de aici înainte toată viața ei în curățenie și înțelepciune adevărată.

Deci, petrecând Sfântul acolo în turnul acela, cu multe osteneți și sudori pustnicești, își înmulțea faptele bune sufletești în toate zilele. Iar diavolul a zavistuit acest bun lucru, ca un urîtor al binelui omului, și nu a lăsat pe Sfântul în pace; ci a intrat într-un balaur mare și înfricoșat, ce era încuibat acolo în acel turn și l-a pornit asupra Sfântului. Balaurul a alergat cu gura căscată și cu pornire înfricoșată încât ieșea văpaie mare din gura sa și făcea lucruri groaznice vrând să înghită pe Sfântul. Dar el nicidecum nu s-a temut, nici nu s-a dat în lături, ci a stat drept înaintea lui fără frică și a zis către dânsul: „Dacă ți-a dat Domnul putere ca să mă mănânci, apoi nu sta, căci eu sunt gata să mă dau spre mâncare. Dacă nu poți să vezi pe acei care se tem de Domnul, du-te aiurea de-ți găsește alt cuib spre sălășluire ca să te izbăvești de mine”.

Atunci balaurul, o, minune, ca și cum l-ar fi bătut Sfântul, a fugit fără de nici o lucrare. Căci și firea cea necuvântătoare știe a se cucernici de robii lui Dumnezeu cei vrednici și a se supune. Acestea vestindu-se pretutindeni, veneau mulți oameni către Dumnezeu prin pocăință, fiind îndemnați de cuvintele învățaturii celei preadulci ale Sfântului.

Odată a venit la dânsul o femeie îndrăcită și cu rugăciunea lui a gonit dracul. Încă și multe alte minuni a săvârșit în locul acela. Dar mai ales a

tămăduit un om care avea un drac cumplit și foarte sălbatic, care îl strigă pe nume pe Sfântul. Iar el, văzând că dracul l-a făcut cunoscut prin strigare, a izgonit pe drac și a tămăduit pe om; dar și el a fugit de acolo după ce s-a făcut cunoscut și după ce a văzut că este cinstit de oameni. Deci s-a dus într-o cetate, unde l-au prins niște oameni și l-au bătut, apoi legându-l la ochi voiau să-i taie capul, zicând că este spion. Iar Sfântul s-a rugat lui Dumnezeu să îmblânzească firea cea rea și ucigașă a acelor oameni. Și îndată Dumnezeu, Care a zis prin proorocul Său: „Încă tu grăind, iată Eu sunt de față”, ascultându-i rugăciunea, a îmblânzit inimile lor și nu i-au tăiat capul. Ci l-au dus la episcopul acelei cetăți să vadă ce le va porunci pentru dânsul.

Sfântul, mergând înaintea episcopului, nu i-a dat cinstea cea cuvenită căci era eretic, ci i-a zis cu blândețe și cu smerenie: „Așa îți înveți eparhioții? O, părinte episcop, așa îți este cu plăcere ca să mă vezi omorât de acești oameni răi și netemători de Dumnezeu?”. Iar episcopul, vrând să-i bată și să-i pedepsească pentru aceasta, Sfântul s-a rugat și i-a iertat.

Plecând de la Idrisa a trecut prin oastea saracinilor și nimeni nu l-a văzut, iar după ce a ieșit dintr-însa și a ajuns la un puț, a aflat acolo un sărăcin dintr-

aceia scoțând apă să-și adape calul. Iar saracinul cum a văzut pe Sfânt a ridicat sulița, ticălosul și pierzătorul, ca să-l ucidă, dar îndată i s-a uscat mina și stând în văzduh întinsă și neputând să o lase în jos, urma după Cuviosul, rugându-l să i-o tămăduiască. Iar Sfântul Grigorie, apropiindu-se de mâna cea îndrăzneată și, atingându-se de dânsa, a tămăduit-o.

Nu mult mai departe l-a întâmpinat un om îndrăcit care se chinuia cumplit. Deci, făcându-i-se milă de el, Cuviosul a făcut rugăciune către Dumnezeu, zicând: „Doamne, miluiește zidirea Ta și nu o lăsa să se tiranisească de diavoli”. Atunci îndată a ieșit dracul din omul acela și s-a tămăduit. Apoi s-a dus la Tesalonic pentru a doua oară și a petrecut în Mănăstirea Sfântului Mina, neavând nici un fel de hrană sau acoperământ decât o haină pe care o avea ziua și noaptea.

Când flămânzea, ieșea din biserică și mergea prin casele oamenilor și unde îi vedea mâncând intra și el și șezând la masă cu dânsii, mânca. Așa a petrecut multă vreme. Apoi iarăși se căia pentru fapta aceasta, socotind că nu este cu cuviință să mănânce din osteneli străine, nefiind poftit sau chemat de cineva. Pentru aceea a luat hotărâre să petreacă nemâncat în biserică mai sus pomenită, până când îi va trimite Dumnezeu ajutor dintru

înălțime. Deci, precum hrănea pe Proorocul Ilie prin corbi, pe Daniil în groapa leilor, și pe mulți alți îmbunătățiți robi ai Lui în multe chipuri, așa și pe Sfântul Grigorie nu l-a lăsat să fie lipsit de hrană; ci a luminat pe o femeie, poruncindu-i să-i ducă hrană în fiecare zi.

Deci, liniștindu-se Sfântul acolo, a venit la dânsul o femeie săracă și văduvă. Plângând cu amar și rugându-se cu lacrimi, i-a spus că a avut o casă mică, care a putrezit și a căzut; deci să-și facă milă de dânsa și să-i ajute ca să o zidească din nou. Iar Sfântul, milostivindu-se, a zis către dânsa: „Du-te și începe lucrul și Domnul Dumnezeuul săracilor, îți va trimite ajutor”. Femeia aceea, având credință mare în cuvântul Sfântului și părându-i-se că a luat ceva în mâinile sale, ducându-se a început să pună temelia casei. Și îndată din locul acela a izvorât o mulțime de smoală pe care vânzând-o, nu numai că și-a zidit casa, cu prețul cel luat pe smoală, ci și hrana să o scotea sporindu-și toate cele de trebuință, cu îndestulare.

În cetatea aceasta era un frate milostiv, care slujea cu îndemânare săracilor. Acestuia, un iubitor de Hristos, i-a dat trei porci, ca să-i împartă săracilor. El, tăindu-i și împărțind carnea la săraci, a oprit o parte pentru sine și mergând în cealaltă zi la biserica aceea în care se nevoia Sfântul, se ruga lui

Dumnezeu, bătându-și pieptul, ca să-i ierte păcatul. Iar Cuviosul, ca un preavăzător, cunoscând fapta lui, s-a apropiat de dânsul și i-a zis: „În zadar îți bați pieptul fără folos, că de nu vei împărți la săraci carnea pe care ai oprit-o pentru tine, nu-ți ascultă Domnul rugăciunea”. Iar el, auzind acestea, s-a minunat de cunoștința Sfântului și, cerând iertare de la Cuviosul, s-a dus și a împărțit și partea cealaltă, ce o oprise pentru sine.

Ascultați și alte fapte mai minunate ca să cunoașteți cât dar avea de la Dumnezeu, căci cunoștea cele ce erau departe și cele viitoare, ca și cum ar fi fost de față.

Liniștindu-se Sfântul în chilia lui, diavolul, ca să-l supere, a intrat într-un om nebun, care se afla într-acea cetate. Apoi, fiind izgonit dracul din om, a alergat la chilia Sfântului și intrând înăuntru a sărit în spinarea Cuviosului și a început a juca pe genunchii și pe umerii lui, rizând fără rușine. Iar Cuviosul, rugându-se în taina inimii sale, a chemat numele lui Dumnezeu și, suflând asupra diavolului, l-a izgonit. Altădată, prefăcându-se în șarpe mare, a început a umbla pe sub rogojina Sfântului, iar alt drac a început a azvârli cu pietre în chilia Sfântului și strigă cu glasuri neasemănate ca să-l sperie. Cu toate acestea, biruindu-i și

rușinându-i, diavolii s-au dus amândoi. Căci Sfântul, cu darul lui Dumnezeu care petrecea într-însul, cunoscând toate meșteșugurile lor, le strică lesne ca pe niște țesături de păianjen.

Un monah petrecea în acea vreme aproape de biserica Sfântului Mina, șezând deasupra unui stâlp, făcând și lucru de mâini. Iar Sfântul Grigorie, având mai dinainte cunoștință de la Duhul Sfânt de mutarea lui grabnică din viața aceasta vremelnică, i-a vestit-o, zicând: „Lasă-te de lucrul mâinilor tale și îngrijește-te de suflet, că s-a apropiat sfârșitul zilelor tale și vei călători pe o cale străină, pe care niciodată nu ai călătorit”. Deci, după cuvântul Cuviosului, după puține zile stâlpnicul s-a dus la Domnul.

Alt ieromonah, cu numele de Teodul, a venit odată la Cuviosul pentru binecuvântare și sfătuire. Când voia să plece, Cuviosul i-a zis: „Mergi cu pace și spune-i părintelui tău să-și pregătească mormântul, că are să se sfârșească”. Și după puține zile după proorocirea Sfântului, Ava acela a adormit.

Erau alți doi frați după trup, cunoscuți și prieteni ai Cuviosului, pe care îi sfătuia adeseori să se facă monahi. Dar ei nu primeau sfaturile lui, aducând multe pricini. Sfântul cunoscând mai dinainte cele

ce avea să li se întâmple, a zis către dânșii: „Eu vă sfătuiesc cele ce vă sunt de folos, dar de vreme ce nu primiți sfătuirea mea cea folositoare și vă socotiți nevrednici de dânsa, pentru frica, micșorarea și împuținarea voastră de suflet, să știți că în acest an veți fi luați de oaste, deși voi nu voiți aceasta”. Iar ei, socotind că Sfântul le zice aceasta despre oastea cea pământească, nu au băgat în seamă cuvintele lui. Dar nu s-a împlinit anul și au murit amândoi.

Un oarecare monah pustnic se prefăcea că are drac și făcea multe neorânduieli ca să-l ocărăscă și să-l bată ceilalți frați care petreceau aproape de dânsul. Iar aceia, văzându-l făcând nebunii, l-au prins, l-au legat și l-au dus la Cuviosul ca să scoată diavolul din el. Sfântul, cunoscând adevărul, a mustrat scopul cel prefăcut și neadevărat al monahului aceluia, zicându-i: „Minți, ticălosule, căci te prefaci că ai drac, dar nu-ți folosește această fățarnicie, căci, dacă voiești să te mântuiești și să dobândești împărăția cerurilor, lasă-ți această fățarnicie și apucă-te a lucra altă faptă bună; mai ales roagă-te lui Dumnezeu să fugă dracii de tine și cu înlesnire te vei mântui”.

Un om oarecare avea multă dragoste și evlavie către Sfântul și venea adeseori la el pentru folosul sufletului său. Dar odată, venind după obicei, i s-a

întâmplat de a aflat un om mort în drum și, trecându-l cu vederea, s-a dus la Sfântul. Iar Cuviosul, când l-a văzut a zis către dânsul: „O! frate, pentru ce nu ai îngropat mortul pe care l-ai întâlnit în drum, și apoi să fi venit la mine, ci l-ai trecut cu vederea și nu l-ai socotit întru nimic?”. Iar el, auzind cuvântul acesta, foarte mult s-a mirat de cunoștința lui.

Un boier avea dregătorie de comit, și căzând într-o greșală mare îi stătea înaintea moartei, din partea stăpânitorului Tesalonicului, care îl și închisese în temniță și îi hotărâse pedeapsa. Iar Sfântul nici nu auzise nimic din cele despre dânsul, nici nu îl rugase nimeni să mijlocească pentru el către domnul cetății. Ci, de la Dumnezeu înștiințându-se despre pedeapsa lui, îndată s-a dus la domnul locului aceluia și cu multe rugăciuni l-a izbăvit din temniță și de la moarte.

Odată Sfântul s-a sfătuit cu unul din ucenicii lui să se ducă în părțile Sclavoniei și să se sălășluiască în munții de acolo. Deci, pornind și mergând puțină cale, îndată s-a întors înapoi cu foarte mare grabă. Iar ucenicul, văzând această grabnică întoarcere, a zis către dânsul: „Dar pentru ce, părinte, te-ai întors așa de repede, căci foarte bine mergeam pe cale?”. Sfântul a zis către dânsul: „Frate, doream să mergem și să locuim în acel loc, dar am văzut că

acolo nu este soare, și nu de multă vreme, prin voința lui Dumnezeu, a năvălit asupra sclavonilor mulțime de oaste de barbari care au prădat și au omorât pe toți locuitorii aceluia loc, încât curgea sângele șiroaie. Apoi au ars cu foc toate cetățile și le-au pustiiit”. Pentru aceea Cuviosul zicea acestea: „Fără semn și fără vestire dumnezeiască nu mă voi strămuta din loc în loc”.

Un monah era dator unui tânăr un galben și mergând monahul acela la marele Grigorie, între alte vorbe ce a zis către dânsul i-a spus și aceasta: că este dator cu un galben cutărui tânăr. Iar Cuviosul, auzind acestea, a zis către dânsul: „Sîrguiește-te a plăti cât de curînd, ca să nu rămâi dator în veacul ce va să vie. Căci tânărul acela căruia îi ești dator degrabă va muri”.

După ce a auzit acestea, monahul acela s-a minunat de cunoștința mai înainte a sfântului și degrabă a plătit datoria. Iar tânărul acela, după proorocia Sfântului, peste puține zile s-a dus către Domnul. După moartea și îngroparea aceluia, s-a dus unul din prietenii săi și i-a spus Cuviosului. Iar Cuviosul întristându-se de moartea tânărului, a zis către cel care îi adusesese vestea: „Frate, nicidecum să nu te întristezi pentru moartea prietenului tău, ci tu pregătește-te de aceasta, căci curînd te vei duce și tu după dânsul”. Și după

prorocia Sfântului s-a dus și acesta din viața aceasta.

Alt monah, anume Atanasie, care avea viața împodobită cu fapte bune, ne-a povestit acestea. Odată mi-a venit în gând să mă duc la Constantinopol. Și mergând la Sfântul să iau binecuvântare pentru călătoria ce aveam să o fac, Cuviosul mi-a zis: „Am văzut un monah, anume Atanasie, vrând să meargă la Constantinopol, și punându-și în corabie cele trebuincioase pentru călătorie, a lăsat toate acolo și s-a întors înapoi, iar eu am zis către dânsul: „Au doar pentru mine ți s-a descoperit această, părinte?”. Iar el a zis: „Da”.

Apoi trecând trei săptămâni, noi ne-am pregătit de călătorie și, punând în corabie cele trebuincioase, a venit la Sfântul Grigorie în acea vreme un boier, pe nume Gheorghe, ca să ia binecuvântare, căci voia să se ducă și el în Bizanț pe uscat. Și, având să treacă prin locuri grele, cerea de la Sfântul binecuvântare și rugăciune ca să-l păzească Dumnezeu de primejdii. Acel boier avea dregătoria de protosinghelar, adică mai mare peste oști. Iar părintele nostru Grigorie, apucându-mă de mână, a împreunat mina mea cu mâna lui Gheorghe și strângându-le pe amândouă a zis: „Mergând cu ajutorul lui Dumnezeu, iată că trimit și pe acest

frate cu tine, căci din multe necazuri și strâmtorări te va scoate Dumnezeu prin dânsul”.

Deci eu, uitând de toate cele ce pusesem în corabie, am urmat pe Gheorghe, după porunca Cuviosului. Și luând iarăși binecuvântare, am pornit. După ce ne-am apropiat de Hrisopoli, slugile cârmuitorului îndată au prins pe Gheorghe, care mergea cu mine, și l-au dus legat la el. Căci împăratul poruncise cârmuitorului să pună străji la cetatea aceea. Dar, fiindcă eu eram cunoscut cu cei care au prins și au legat pe Gheorghe, m-am rugat lor cu multă sârguință și de-abia l-am izbăvit din legături.

Mergând noi de acolo și ajungând la o cetate ce se numea Voleri, un boier al cârmuitorului iarăși a prins pe Gheorghe și vrând să-i facă rău, eu m-am rugat boierului aceluia cu multă smerenie și cu dumnezeieștile rugăciuni cele bine primite ale Cuviosului Grigorie, Gheorghe s-a izbăvit de nevoia ce avea să pătimească. După ce am scăpat de acolo și am călătorit puțină cale, am ajuns la un râu ce se numea Maronul, pe care l-am trecut.

Apoi mai călătorind, am ajuns la mare și, intrând în corabie, am plutit cu bună sporire și fără nici o supărare din partea tâlharilor de mare, care pândeau pe acolo. Așa am ajuns la Bizanț, și eu am

hotărât să locuiesc acolo. Iar Gheorghe, isprăvindu-și toate treburile sale cu bine și luând o boierie de la împăratul care se numește Ilustrie, întorcându-se acasă, a mers la Cuviosul și îmbrățișând și sărutând cinstitele sale picioare cu multă evlavie, îi povestea toate supărările ce pătimise în călătorie, și cum, prin dumnezeieștile lui rugăciuni, l-a izbăvit Dumnezeu din toate acelea prin mijlocirea lui Anastasie, prietenul său.

După trei luni a venit și Cuviosul de la Tesalonic la Constantinopol, unde petreceam eu și, zăbovind puțină vreme, ne-am dus amândoi la muntele Olimpului și acolo petrecând puțin a cunoscut cu duhul că vine un ucenic al lui de la Tesalonic. Deci, ieșind din muntele Olimpului, a mers întru întâmpinarea ucenicului său. Iar ucenicul, văzând pe părintele său că vine spre dânsul, i-a zis: „Preacinstite părinte, pentru tine am venit căci doream foarte mult să te văd”. Iar Cuviosul a zis: „Și eu iarăși pentru tine am venit de la Olimp, ca să nu te ostenești căutându-mă”.

Un monah pe nume Zaharia, petrecea în Tesalonic, unde a zidit o biserică frumoasă în numele Sfântului Mare Mucenic Mina. Lângă acea dumnezeiască biserică locuia o femeie văduvă. Deci monahul acela nesuferind pe femeie să petreacă acolo, aproape de biserică, pentru

sminteală, voia s-o izgonească. Iar femeia s-a dus la Cuviosul și s-a rugat cu lacrimi să-l sfătuiască pe monahul Zaharia să nu o supere, alungind-o din casa ei. Deci Cuviosul a rugat pe Zaharia să nu necăjească pe femeie, „că n-ai – a zis el către dânsul –, nici o supărare de la dânsa”. Iar Zaharia n-a vrut nicidecum să asculte sfaturile Cuviosului, ci mâniindu-se încă și mai rău a poruncit să-i dărâme casa ei.

Cuviosul, văzând firea lui cea nemilostivă și fără de omenie, lăsându-l în pace, se liniștea după obiceiul lui și se ruga lui Dumnezeu ca să iconomisească lucrul după voia Lui. Iar Dumnezeu, Care este Tatăl orfanilor și scutitorul văduvelor, degrabă a făcut izbânda asupra monahului cel nemilostiv și nesupus, trimițând asupra lui un drac cumplit, care-l chinuia foarte rău și n-a putut în alt fel să scape de dracul cel cumplit, până când l-au dus la Cuviosul și a făgăduit că va împlini toate câte l-a sfătuit el. Auzind Cuviosul făgăduința lui și milostivindu-se spre dânsul, a făcut rugăciune către Dumnezeu și îndată s-a izbăvit de drac. Apoi, venindu-și în fire, a mulțumit Cuviosului, iar pe femeie n-a mai supărat-o.

Alt monah, anume Petru, iubind tăcerea și liniștea Cuviosului și râvnind vieții lui celei îmbunătățite, a vrut să-și facă chilie aproape de a Cuviosului

Grigorie, că avându-l de-a pururea pildă vie înaintea ochilor săi, să se îndemne către urmarea faptelor bune ale lui. Deci, începând a lucra la chilie, au ieșit niște vipere dintr-o piatră și l-a mușcat una de picior și alta de mină. Și mîhnindu-se foarte mult și temându-se de moarte a alergat la Cuviosul și căzând înaintea lui, i-a arătat rănile unde îl mușcaseră viperele.

Iar el smerindu-se, nici n-a vrut să se uite spre răni, ci a zis către dânsul: „Du-te și te atinge de mormântul Preacuviosului David și el te va tămădui”. Iar Petru, durându-l mușcăturile viperelor, a zis către Cuviosul: „O, părinte sfinte, nicidecum nu mă voi depărta de la tine, și nu voi înceta supărându-te, până când, milostivindu-te, mă vei tămădui și mă vei izbăvi de durerile morții ce m-au înconjurat, căci cred că poți să mă tămăduiești”. Atunci Cuviosul, făcându-i-se milă de dânsul, s-a rugat lui Dumnezeu să-l vindece de mușcăturile acelea, și numaidecât s-a făcut sănătos și a mulțumit Sfântului.

O fecioară avea o mare durere la ochi, încât era să se primejduiască a-și pierde vederea. Venind la Sfântul, se rugă cu lacrimi, zicând: „Robule al lui Dumnezeu, fie-ți milă de mine păcătoasa și mă izbăvește de cumplită durere a ochilor, că mă primejduiesc a-mi pierde lumina”. Iar el, rugându-

se lui Dumnezeu și făcând cu sfânta lui mână semnul Sfintei Cruci pe ochii acelei bolnave, îndată s-a tămăduit și a preamărit pe Dumnezeu.

Petrecând Cuviosul în chilia sa, liniștindu-se și îndeletnicindu-se cu nevoițele cele pustnicești, de-a pururea vorbea cu ucenicul său cuvinte duhovnicești și pline de tot folosul sufletesc. Iar în una din nopțile acelea, în care Cuviosul se îndeletnicea cu unele ca acestea, șezând și vorbind după obicei cu ucenicul său, acesta a văzut ieșind din gura Cuviosului foc și lumina toată fața lui, căci dădea raze ca soarele. Și nu numai o dată, sau de două ori a văzut această, ci de mai multe ori.

Văzând această minune, s-a înfricoșat ucenicul, și căzând la picioarele Cuviosului s-a rugat să-i descopere lui acea taină minunată, pe care adeseori o vedea când ședea de vorbă cu dânsul. Iar Cuviosul, cu blândețe și cu smerenie, după obiceiul său, a zis către dânsul: „Aceasta o pricinuieste credința ta, fiule, căci eu mă știu pe mine că sunt om păcătos. Însă zic ție: că de se va curăți omul pe sine de patimile trupului și ale sufletului, atunci, după cum însuși Hristos a zis: „Tatăl și Fiul și Sfântul Duh vin să se sălășluiască în unul ca acela”. Deci, după ce se va învrednici să se facă într-acest chip, atunci nu mai grăiește el, ci Dumnezeu, Cel ce locuiește întru el. După cum

zice: Voi veni și locaș la el voi face. Și cuvântul Domnului, după cum zice psalmistul, este cu foc lămurit”.

„Însă și tu, fiule, dacă te vei nevoi a te curăți pe tine de patimile trupului și ale sufletului, și dacă vei tăia cu sabia Duhului spinii patimilor, și dacă te vei ruga stăruitor lui Dumnezeu, ca Însuși să-i dezlădăcineze și focul cel dumnezeiesc să ardă materia cea plină de patimi rele și să înmulțească în sufletul tău rodul faptelor bune, atunci și tu te vei face locaș îndemânatic, curat și vrednic de sălășluirea lui Dumnezeu în tine; iar cuvintele tale vor străluci, după cum a făcut Dumnezeu cu smerenia mea, pentru milostivirea Lui cea nemăsurată. Dar eu îndrăznesc să zic către dragostea ta, că pentru neîncetatele rugăciuni, care de-a pururea se înalță către El, ziua și noaptea, din adâncul inimii mele, m-a cercetat cu dumnezeiasca Lui milă.

Apoi mi-a trimis sabie cu amândouă părțile ascuțite și aurită, a cărei frumusețe nu pot a o spune, și dintr-însa strălucesc raze luminoase ca fulgerul, pe care Dumnezeu, ca un milostiv ți-a descoperit ție de le-ai văzut. Deci, păzește-te să nu spui taina aceasta nimănui, cât voi fi în viață, că nu, auzind, oamenii să socotească ceva de laudă pentru mine, căci atunci voi cădea din slava lui

Dumnezeu, pentru slavă de la oameni. Că eu numai ție ți-am spus, ca unui ucenic al meu, iubit și nevoitor către fapte bune”.

Un mirean avea multă dragoste și evlavie către Cuviosul, și venind odată să ia binecuvântare de la el, când voia să se întoarcă, Cuviosul i-a zis: „Gătește-te de moarte, că s-a apropiat vremea ducerii tale din viața aceasta vremelnică”. Iar el ascultând cuvintele acestea, ca de la un înger al lui Dumnezeu, îndată și-a împărțit toată averea la săraci și făcându-se monah iscusit, după puțină vreme a răposat în Domnul.

O femeie care avea mare durere de cap și pătimea rău, ca și cum ar fi fost îndrăcită, neavând altceva ce să facă, a venit la Sfântul și, luând binecuvântare, i-a spus patima durerii capului. Apoi, căzând cu totul la picioarele Cuviosului, se rugă cu lacrimi să o tămăduiască. Iar Cuviosul, apropiindu-se de dânsa, și-a pus mâinile pe capul ei și, făcând rugăciune către Dumnezeu, i-a șters sudorile de pe față și în acest chip a izbăvit-o de acea mare fierbințeală și durere. Iar ea s-a dus la casa ei bucurându-se, preamărind pe Dumnezeu și mulțumind Cuviosului.

Un om pe care îl prindeau frigurile, cheltuindu-și toată averea sa la doctori, n-a putut nici într-un

chip să se tămăduiască, ci dimpotrivă, mai rău îi era. Deci a venit în taină la Cuviosul și s-a îmbrăcat cu rasa lui, pe când îl scuturau frigurile și îl chinuiau; iar când s-a dezbrăcat de rasă, îndată a scăpat de friguri și s-a făcut sănătos.

Un monah avea duh necurat ce îl muncea foarte tare. Deci a mers la Cuviosul, neștiindu-l nimeni că este îndrăcit, căci toți socoteau că pătimește de o boală firească. Însuși dracul din dânsul grăia către Cuviosul, zicând: „Grigorie, iarăși ai venit să mă izgonești și de aici?”. Căci îl mai izgonise Cuviosul pe acest drac dintr-un om, pe care îl lovise cu boală grea la șale și la pânțele. Și iarăși a început dracul a striga, zicând: „Grigorie, cu rugăciunile tale mă arzi și mă izgonești și de aici! Iar acum că intră în biserică, a ridicat mâinile către Dumnezeu și se roagă Lui, ca să mă izgonească și de aici. De aceea iată ies și mă duc de frica Lui, și de acum înainte nu voi mai intra în zidirea lui Dumnezeu”. Acestea zicând, a ieșit diavolul în fața tuturor și îndată s-a tămăduit monahul din ceasul acela.

Un ucenic al Cuviosului, anume Ioan, bărbat cucernic și împodobit cu tot felul de fapte bune, ne-a povestit multe fapte folositoare de suflet, între care și următoarea: „Ieșind noi din chilie, într-o dimineață, ca să mergem undeva, pentru oarecare treabă, și mergând pe cale, mi s-a întâmplat de m-

am depărtat de Cuviosul și de frații cu care eram, și m-am rătăcit; apoi căutând pe Cuviosul prin multe locuri, nu l-am aflat nicidecum. Într-al șaselea ceas din zi, umblând și căutându-l și uitându-mă înapoi, am văzut pe Cuviosul venind după mine.

Iar când am zis: „Iată-l pe părintele!”, el îndată s-a făcut nevăzut ochilor mei. Și abia după trei zile întorcându-mă, am venit la Cuviosul și i-am zis: „Părinte, dar nu te-ai arătat mie alaltăieri în cutare loc?”. Iar el, smerindu-se, voia să ascundă cele ce s-au întâmplat, însă în urmă, fiind silit de mine, mi-a spus acestea: „Într-adevăr, în ziua aceea mergeam cu tine pe cale, fiule, până te-ai dus în cutare sat; atunci m-am despărțit de tine precum și tu singur știi”.

Însă și Simeon, despre care am pomenit de multe ori, ne-a povestit astfel, zicând: „Că de multe ori am stat în biserică și mi s-a arătat Cuviosul, cântând împreună cu mine, și îndată se făcea nevăzut din calea mea. Însă după puțină vreme iarăși mi se arăta, stând în același loc unde stătea și altădată.

Un om, fiind cuprins de răceală, se ruga Cuviosului ca să-l scape de acea neputință, însă dânsul nu voia. Iar bolnavul, aflând vreme potrivită, când s-a sculat Cuviosul de pe cinstitul

său așternut, atunci îndată s-a culcat acolo bolnavul cu mare credință. Cuviosul, venind și găsimdu-l culcat în așternutul său, voia să-l izgonească. Dar el a zis către dânsul: „Nu mă voi scula, până nu mă voi face sănătos!”. Atunci, atingându-se Cuviosul cu mâna de cel bolnav, îndată s-a izbăvit de acea boală, sculându-se sănătos.

Un cuvios care petrecea pe un stâlp, trimițând odată pe ucenicul său la ascultare, vrăjmașul, urătorul mântuirii oamenilor și pierzătorul, a meșteșugit și a adus o femeie să slujească stâlpnicului aceluia, până când îi va veni ucenicul, zicând că este cunoscută și rudenie a ucenicului. Deci zăbovind ucenicul într-acea ascultare și petrecând ea multă vreme lângă stâlpnicul și slujindu-l, așteptând venirea lui, semănătorul de neghini a început a aprinde în trupul stâlpnicului dorință necinstită. Fiind și femeia aprinsă de aceeași dorință, se silea să se suie la stâlpnic, ca să se înfăptuiască fărădelegea și să se nască păcatul.

Cunoscând-o aceasta Cuviosul, cu darul lui Dumnezeu, a înțeles că trebuie să alerge acum să ajute fratelui său, în vremea nevoinței, după cuvintele înțeleptului, care zice: „Frații într-o nevoie, de bună treabă să fie”, și „Frate pe frate ajutând, sunt ca o cetate nebiruită”; deci, dacă nu se va

grăbi a scoate pe fratele din gura vicleanului, îndată se va face robul celui străin și de mare bucurie diavolilor. Și deși era foarte slab cu trupul, îndată luându-și toiagul, s-a dus acolo și a gonit pe femeie cu mare rușine. Iar pe stâlpnic, dojenindu-l și mult învățându-l pentru folosul sufletului, și întărindu-l, l-a lăsat în pace.

Însă dacă am voi să povestim toate minunile câte a făcut Cuviosul Grigorie, ele covârșesc mintea noastră și cuvântul nu poate să le cuprindă, iar vremea nu ajunge a povesti faptele bune și darurile ce le luase de la Dumnezeu, cum și la ce înălțime de fapte bune se suise acest sfânt de Dumnezeu înțelept. Dar din cele ce am scris, poate să cunoască fiecare câtă îndrăzneală avea către Domnul. Căci, adunând toate faptele bune, s-a făcut locaș al Sfântului Duh și a ajuns la culmea faptelor bune.

Cu dumnezeiască cugetare netezea calea pustniciei, stricând toate împiedicările vrăjmașilor și povățuind la calea pocăinței. Cu privegherea a izgonit lenevirea și atât de mult a risipit întunericul ei, încât nici chiar în somnul lui n-a putut să-i arate vrăjmașul vreo nălucire, precum are obiceiul de a se arăta în vis celor iubitori de înțelepciune. Căci el, după numirea lui, era priveghetor întru faptele bune, încât nicidecum nu era cuprins de

somnul cel purtător de moarte. Înfrânarea ucigătoarelor patimi și izgonirea plăcerilor, atât de mult a păzit-o, încât petrecea ca un înger, căci se hrănea cu darul Prea Sfântului Duh.

Sărăcia lui era apostolică și îmbrăcămintea evanghelică, căci numai cu o haină proastă își acoperea trupul. Cu astfel de petrecere trăind el, atât de mult și-a curățit sufletul și trupul de toate patimile, încât s-a făcut vrednic de preoție și hirotonindu-se după lege, a fost preot vrednic și de Dumnezeu ales, slujind Sfânta Liturghie cu inima zdrobită și cu duhul smereniei.

Avea încă și răbdare multă, încât toate ispitele ce i se întâmplau, ori de la draci, ori de la oameni, cu multă blândețe le înlătura, urmând pe părinții cei mai înainte de Lege: pe Iov, întru pătimiri și întru munci; pe Iosif, întru ispite; pe Avraam, întru credință și pe toți ceilalți. Cu smerenia lui a smerit și pe cei tineri și mândri; îngâmfarea slavei deșarte a lepădat-o și a urât-o, precum îl arăta haina lui cea smerită și proastă. Sfială în vorbire era neasemănată, căci vorbea cu multă blândețe și cucernicie, de aceea a moștenit pământul, cum zice Domnul.

Dragostea și milostivirea atât de mult le-a câștigat-o Cuviosul Grigorie, încât nu pomenea nicidecum

răul cuiva și toate supărările ce-i veneau asupra, le răbda ca pe niște pricini de bucurie, păzind până la sfârșitul vieții sale această lăudată doime a faptelor bune, adică dragostea și milostivirea. Dar mai înainte de toate, a păzit cu de-amănuntul credința cea dreaptă, și în cuvinte și în fapte, având către dânsa râvna nemărginită și înfocată.

Pe eretici îi gonia cu toată puterea sa și pe toți îi învăța cu cuvintele sale, să se închine sfintelor icoane și să le cinstească după predania Bisericii, nu ca pe un Dumnezeu, precum bârfesc cei fără de minte și nebuni. Pentru aceea a izbăvit pe mulți de uriciunea aceasta și i-a povățuit la dreapta credință, făcându-i să-și verse și sângele pentru aceasta; după cum și el mărturisește, către toți, că era gata, pentru cinstirea sfintelor icoane, să primească moartea. Deci, cu mărturisirea aceasta s-a făcut mucenic, și fără bătăi și fără răni a luat cunună mucenicească.

Pe lângă toate aceste fapte bune, era înrădăcinată și sfânta rugăciune în inima lui, având mintea sa totdeauna pironită la Dumnezeu și se veselea vorbind cu El, pe Care împreună cu sfinții îngeri lăudându-L și slăvindu-L, a luat de la El arvuna Împărăției cerurilor și negrăita dulceată a fericirii dumnezeiești.

Deci, petrecând cu astfel de cuvioșie și văzând cele cerești fiind încă pe pământ, a venit vremea să se ducă către Cel dorit. Și vrând Dumnezeu ca să-l cheme la Sine și să-l așeze în ceata îngerească ca pe un înger pământesc, ca să-l preamărească cu lumina cerească și să-l odihnească în bucuria dreptilor și preacuvioșilor, ca unui drept și preacuvios pustnic desăvârșit, a trimis asupra lui o boală foarte grea, a epilepsiei, încât zăcea pe pat nemișcat. Pentru aceea se ruga lui Dumnezeu fierbinte, ca să-l ușureze de boala aceea și să-i dea boala hidropicea, ca să se umfle și să putrezească trupul lui. Deci Dumnezeu a ascultat rugăciunea lui și a ridicat de la dânsul patima aceea și i-a dat-o pe cea care a cerut-o; și atât de mult i s-a umflat trupul, încât se vedea ca o folie umflată de vânt și numai după glas se cunoștea.

Acestea pătimindu-le Cuviosul în orașul Avlon, lângă cetatea Tesalonicului, a auzit de boala lui preacuviosul Simeon, pe care de multe ori l-am pomenit mai sus, care era și stareț și unchi al Cuviosului. Acesta s-a întristat foarte și a trimis scrisoare cu mare rugămintă chemându-l la sine, scriindu-i astfel: „Fiule, Grigorie, am auzit de boala ta și foarte mă mâhnesc și ca să nu se scurteze viața mea, fără de vreme, cu amară și jalnică moarte, din pricina întristării despre boala ta, vino te rog, fiule, ca să ne mai vedem întru această

viață, căci cred că dacă vei ruga pe Dumnezeu, ție îți va da putere și vei putea veni, ca și auzind învățăturile tale bune și vorbele dulci și de suflet folositoare, să ne bucurăm împreună și să mulțumim bunătății lui Dumnezeu”.

Deci fericitul primind scrisoarea de la unchiul și starețul său, deși era foarte slab și obosit de bătrânețe și de nevoițele pustnicești, cum și de boala cea cumplită ce-l cuprinsese, punându-și nădejdea în Dumnezeu și întărindu-se cu ajutorul Lui, apoi fiind îndemnat și de dragostea și dorul către duhovnicescul său părinte și învățător, a trecut toate cu vederea, bătrânețe, slăbiciune, boală și lungimea călătoriei, și pornind în cale încet-încet, cu ajutorul lui Dumnezeu, a trecut lungimea căii și cu multă osteneală a ajuns la Constantinopol. Acolo a aflat liber pe unchiul său Simeon, căci până atunci fusese închis în temniță, din porunca lui Leon Armeanul, care împărățea atunci, pentru mărturisirea bunei credințe și pentru cinstirea sfintelor icoane.

Deci, văzându-se unul cu altul, cu nespusă bucurie s-au mângâiat foarte, apoi, sărutându-se cu dragoste duhovnicească, Cuviosul Grigorie a căzut la pământ și a îmbrățișat picioarele starețului și părintelui său duhovnicesc. Iar unchiul său, Sfântul Simeon, a sărutat pe Cuviosul Grigorie, ca

pe un iubit fiu și rudenie după trup, căci din tânăra vârstă îl crescuse și-l povățuise la calea mântuirii și a viețuirii pustnicești. Apoi după ce s-au bucurat și s-au mângâiat din destul, îndulcindu-se cu vorbirile duhovnicești și de folos sufletului, s-au despărțit. Sfântul Simeon s-a dus iarăși la mănăstirea sa, iar Cuviosul a rămas la Constantinopol.

Deci, chinuindu-se Cuviosul un an întreg cu acea boală cumplită și necăutându-se cu nici un fel de doctorie, căci se pregătise de moarte, și-a cunoscut mai înainte mutarea sa și a zis către frații care erau cu dânsul: „Fraților, îndrăzniți, că sfârșitul vieții mele s-a apropiat. Deci luați-mă și duceți-mă în casa cea primitoare de străini, căci după douăsprezece zile va fi sfârșitul meu”. Aceia pregătindu-i patul, l-au pus pe dânsul și ridicându-l, l-au dus acolo unde le-a poruncit. Și după douăsprezece zile, adică în a douăzecea zi a lunii noiembrie, și-a dat cinstitul său suflet lui Dumnezeu. Atunci omul ceresc s-a dus la ceruri și a adormit cu părinții lui, ajuns întru bătrâneți adânci și desăvârșit în faptele pustnicești.

Frații, după fericitul lui sfârșit, au pregătit cele de îngropare și când îl duceau pe năsalie (pat) ca să îngroape cinstitele și sfintele lui moaște, s-a apropiat cu credință un bolnav care avea o boală

cumplită, încât nu putea să stea drept, ci era aplecat și gârbovit. Acesta cum s-a apropiat de năvălie, parându-i că a pus cineva mâna pe el, s-a întors și a întrebat pe fratele care era aproape de dânsul: „Au tu te-ai atins de mine?”. Iar el a răspuns: „Nu, nu eu”. Deci atunci a cunoscut că era puterea lui Dumnezeu care umbrea moaștele sfinte ale Cuviosului și i-a dat îndată tămăduire și s-a îndreptat de gârbovirea lui, neavând nici urmă de boală.

După ce s-au îngropat sfintele moaște în pământ, un alt om având un duh necurat care îl chinuia cumplit, veni și se apropie de mormântul Sfântului și, stând acolo, chema numele lui în ajutor. Frații care erau și petreceau în acea mănăstire unde era îngropat Sfântul, judecînd cu toții că nu se cade să îngroape în pământ un asemenea odor scump ca acela, au scos afară racla cu Sfintele moaște. Iar cel îndrăcit, petrecînd puține zile lângă racla Sfântului, a scăpat de duhul cel necurat cu rugăciunile lui și făcându-se cu totul sănătos, s-a dus acasă slăvind pe Dumnezeu.

Un altul iarăși era supărat de un duh necurat, ca și cel dintâi. Acesta, cum a venit și s-a atins de moaștele Sfântului, îndată s-a izbăvit de duhul cel necurat și s-a dus la casa sa bucurându-se.

Un om avea la un picior o bubă ce se numea carchin (cancer) și mulți ani pătimind de acea boală nevindecată, a venit la sfintele moaște ale Sfântului și numai ce s-a uns la buba sa cu picăturile ce ieșeau din racla Sfântului, îndată s-a tămăduit.

Un altul, având o rană nevindecată de mulți ani și neputând nici un doctor să-i folosească, nici cu alte buruieni vindecătoare a-l vindeca, acela numai ce a venit și s-a uns cu mir de la Sfântul și îndată s-a tămăduit.

O femeie oarecare se chinuia de trei zile și nicidecum nu putea să nască. Aceasta trimițând la sfintele moaște și aducându-i-se untdelemn din candela Sfântului, numai ce s-a uns cu dânsul și îndată a născut fără nici o durere.

O altă femeie, având o boală grea în părțile ascunse, pătimea foarte rău și nu se putea tămădui cu nici un chip. Iar după ce a venit la sfintele moaște și și-a pus capul pe sicriul Sfântului, mărturisindu-și patima cu credință, numaidecât a primit tămăduire precum a dorit.

Un om avea mare durere de cap și nemaiputând răbda durerea, a venit la sfintele moaște și s-a atins cu capul de racla Sfântului Grigorie, și întru acea noapte i s-a arătat Sfântul în vis și l-a apucat de creștet și i-a despicat capul în două, și, scoțând o

bucată de carne putredă, i-a zis: „Iată, din această pricină ți-a venit durerea capului. Deci acum mergi cu pace și fii sănătos”. Și sculându-se din somn, s-a simțit cu totul sănătos și s-a dus mulțumind și slăvind pe Dumnezeu.

Alt frate avea atâta război și sminteală în trupul lui, încât îi primejduia mântuirea. Acesta, ducându-se la mormântul Sfântului Grigorie, și-a mărturisit patima cu lacrimi și a cerut ajutor de la dânsul. Și îndată, o minune! a încetat războiul din trupul lui și a rămas fratele nesupărat și neispitit, slăvind pe Domnul și mulțumind Sfântului.

Un monah, anume Petru, a fost robit de tătari și, ținut fiind multă vreme închis în temniță împreună cu mulți alții, într-una din zilele acelea i s-a spus că a doua zi vor să le taie capul la toți. Iar Petru, auzind răspunsul cel de pierdere, a făcut rugăciune stăruitoare către Sfântul Grigorie toată noaptea, ca să-l izbăvească de moartea cea fără de vreme. Și, adormind puțin, către ziuă, i s-a arătat sfântul în vis și i-a zis: „Nu te teme, Petre, că nu vei muri!”. Și făcându-se ziuă, toți cei ce erau închiși își așteptau moartea. Iar Sfântul, cu rugăciunile sale către Dumnezeu, mai presus de toată nădejdea, i-a izbăvit de robie, din închisoare și de la moarte. Și întorcându-se către sfintele moaște ale Sfântului, i-au dat mulțumire pentru izbăvire.

O femeie fiind îndrăcită de paisprezece ani și venind la Sfântul ca la un liman liniștit, și petrecând câteva zile, cu rugăciunile Sfântului Grigorie, s-a izbăvit de dracul ce o muncea, și s-a întors acasă sănătoasă. După câțeva vreme, iar a căzut într-un păcat și iarăși s-a îmbolnăvit, mai rău ca înainte. Deci chinându-se foarte rău de duhul cel necurat, iarăși a alergat la racla Sfântului, mărturisindu-și păcatul cu zdrobire de inimă, cu lacrimi și cu făgăduință că de acum înainte nu va mai păcătui. Și, cerând izbăvire cu credință neîndoită, îndată s-a izbăvit de duhul cel necurat și s-a dus acasă bucurându-se, slăvind pe Dumnezeu și mulțumind Sfântului Grigorie.

Sfintele lui moaște au rămas multă vreme în acea sfântă mănăstire în care s-a săvârșit Sfântul și dădeau tămăduiri neîncetat, pentru toate felurile de boli, tuturor celor ce alergau cu credință neîndoită către dânsule. Astfel, străbătea vestea minunilor sale pretutindeni.

Atunci, prea binecredinciosul ban Barbu Craioveanul, care se trăgea din neamul Basarabilor, acei care au umplut Țara Românească de sfinte mănăstiri, zidind din temelie Sfântă Mănăstire Bistrița, întru cinstirea Adormirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria, în județul Vâlcea, pe apa Bistriței,

și vrând să o împodobească cu un odor scump și sfânt că acesta, cu multă sârguință și multă rugăciune către Dumnezeu și către Sfântul, le-a adus cu mare cheltuială din mănăstirea unde se aflau, în sfânta mănăstire cea din nou zidită și le-a așezat acolo, cu multă cinste și evlavie, în sfânta biserică în partea dreaptă.

De atunci până în ziua de astăzi se află acolo nestrămutate, întregi și nestricate, izvorând mireasmă preafrumoasă și dând tămăduiri pentru tot felul de boli, ca și mai înainte, la cei ce aleargă cu credință către ele. Căci darul și sfințenia aleșilor lui Dumnezeu este neîmpușinată. Iar țara o păzește și o ocrotește de multe feluri de necazuri și de primejdii.

Cred că ajung cele scrise până aici, pe care, pe scurt le-am scris, pentru dragostea voastră, ca să se arate fapta cea bună și îndrăzneala Sfântului Grigorie către Dumnezeu. Căci de aș fi avut - zice scriitorul vieții sfântului -, zece limbi și tot atâtea guri, tot nu mi-ar fi ajuns să-l laud după cuviință și de ajuns. Iar tu, o! fericite părtaș al cuvioșilor părinți, vorbitorule cu sfinții îngeri, Sfinte al lui Dumnezeu Părinte Grigorie, cerescule om, pămîntescule înger, roagă-te totdeauna pentru noi, slugile și robii tăi, și izgonește de la noi toată ispită și toată greutatea, izgonește cu toiagul rugăciunii

tale împerecherile din Biserica lui Hristos Dumnezeu, că au înconjurat-o acum ereticii din toate părțile, ca niște lei și ca niște pui de lei, și caută să o răpească și să o înghită.

Așa, sfinte al lui Dumnezeu, alungă departe de la dânsa tot eresul, că poți câte voiești, căci te afli în lumină înaintea Domnului și locuiești în locașurile cele nesticăcioase, după ce ai păzit nestinsă făclia faptei bune celei pustnicești. Și acum primești negrăitele bunătăți ale desfătării și ale fericirii veșnice întru Hristos Iisus Domnul nostru, Căruia I se cuvine slava și stăpânirea, împreună cu Cel fără de început al Lui Părinte, și cu Sfântul Duh, în vecii vecilor. Amin.

